Corpus

Fiecare siglă este compusă din inițialele titlului textului, precedate, eventual, de inițiala autorului/tipografului/editorului textului.

Sigla este urmată de anul tipăririi/transcrierii textului. Când anul nu este cunoscut cu precizie, s-a notat un interval de timp. Semnul ~/*ante*/*post* urmat de an arată că scrierea datează dintr-o perioadă apropiată, anterioară sau posterioară anului respectiv. Siglele nu sunt urmate de informații despre data textelor dacă volumele la care se referă cuprind mai multe scrieri redactate la epoci diferite, fiind crestomații, culegeri de documente (e.g. CLRV, DÎ, SB), monografii consacrate unui anumit text (e.g. AMD, LD, VM) sau unui miscelaneu (e.g. CS); data de redactare a fiecărui text este precizată însă în cursul analizei.

Textele sunt însoțite de informații despre zona/localitatea în care au fost tipărite sau despre regiunea de proveniență a autorilor/copiștilor. Ele sunt plasate după datele despre ediția folosită. Crestomațiile și colecțiile de documente nu sunt însoțite de astfel de informații (e.g. CLRV, DÎ, SB).

În cazul în care datările textelor diferă de cele din edițiile citate, am indicat, după informațiile despre localizare, studiul de unde am preluat datările utilizate aici. În fiecare exemplu, trimiterea se face la fila manuscrisului/tipăriturii; dacă aceasta nu este indicată de editor, trimiterea se face la pagina ediției.

A.1620	*Alexandria*. Ed. F. Zgraon, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2005, 127–240 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 11). (Brașov sau Hațeg)
AA.1708	*Archirie și Anadan*. Ed. M. Georgescu, București: Minerva, 1997 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 2), 157–168. (Nordul Transilvaniei)
AAM.1713	Antim Ivireanul, *Așezământul Mănăstirii Antim*. Ed.: Antim Ivireanul, *Opere*, ed. G. Ștrempel, București: Minerva, 1972, 324–346. (București)
ACP.1714	Antim Ivireanul, *Capete de poruncă*. Ed.: Antim Ivireanul, *Opere*, ed. G. Ștrempel, București: Minerva, 1972, 386–394. (Târgoviște)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

ACT.1709	Antim Ivireanul, *Chipurile Vechiului și Noului Testament*. Ed.: Antim Ivireanul, *Opere*, ed. G. Ștrempel, București: Minerva, 1972, 240–321. (Târgoviște)
AD.1722–5	Antim Ivireanul, *Didahii*. Ed.: Antim Ivireanul, *Opere*, ed. G. Ștrempel, București: Minerva, 1972, 1–238. (București)
AIB.1710	Antim Ivireanul, *Învățătură bisericească*. Ed.: Antim Ivireanul, *Opere*, ed. G. Ștrempel, București: Minerva, 1972, 364–383. (Târgoviște)
AIP.1705	Antim Ivireanul, *Învățătură pentru taina pocăinții*. Ed.: Antim Ivireanul, *Opere*, ed. G. Ștrempel, București: Minerva, 1972, 347–351. (Țara Românească)
AMD	C.-I. Dima, *Apocalipsul Maicii Domnului*, studiu monografic, București: Editura Academiei Române, 2012. AMD_{I}.1590–602 – ms. 447 (= *Codex Sturdzanus*), 205–218. (Nordul Hunedoarei) AMD_{II}.1630–50 – ms. 4746 BCU Cluj, 219–226. (Sălaj; Mareș 2003: 151) AMD_{III}.1680 – ms. popa Urs, 227–232. (Bihor) AMD_{IV}.1777 – ms. 1151, 233–239. (București) AMD_{V}.1635–41 – ms. 100 BAR Cluj, 240–250. (Sud-estul Transilvaniei) AMD_{VI}.1759 – ms. 4150, 251–258. (Hunedoara) AMD_{VII}.1747–8 – ms. 3806, 259–266. (Râmnic) AMD_{VIII}.1762 – ms. 5584, 267–276. (Moldova)
AOD.1675–6	*Alexie, omul lui Dumnezeu*. Ed. M. Stanciu-Istrate, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2001 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 5), 89–101. (Nordul Moldovei)
APD	Antim Ivireanul, *Prefețe, dedicații, postfețe*. Ed.: Antim Ivireanul, *Opere*, ed. G. Ștrempel, București: Minerva, 1972. APD_{I}.1693 – *Postfață*, 397–398 (Țara Românească) APD_{II}.1694 – *Dedicație*, 398–399 (Țara Românească) APD_{III}.1703 – *Dedicație*, 406–408 (Țara Românească) APD_{IV}.1715 – *Dedicație*, 409–411(Țara Românească)
BB.1688	*Biblia*. Ed.: *Biblia adecă Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și Noului Testament*, tipărită întâia oară la 1688 în timpul lui Șerban Vodă Cantacuzino, Domnul Țării Românești, București: Editura Institutului Biblic, 1997. (București)
Bert.1774	*Bertoldo*. Ed. M. Georgescu, București: Minerva, 1999 *(Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 3), 157–239. (Moldova)
BIU.1763	Vlad Boțulescu de Mălăiești, *Scrieri III. Istoria universală. Asia*, ed. E. Timotin, A. Timotin, București: Univers Enciclopedic Gold, 2013, 101–195. (Țara Românească)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

BVI.1764 Vlad Boţulescu de Mălăieşti, *Varlaam şi Ioasaf*. Ed.: Vlad Boţulescu de Mălăieşti, *Scrieri II. Canonizarea Sfântului Felice. Varlaam şi Ioasaf. Glosar irochez-român. Note astronomice*, ed. C.-I. Dima, Bucureşti: Univers Enciclopedic Gold, 2013, 127–188. (Ţara Românească)

BVS.1763 Vlad Boţulescu de Mălăieşti, *Scrieri I. Viaţa lui Scanderbeg*, ed. E. Timotin, O. Olar, Bucureşti: Univers Enciclopedic Gold, 2013, 97–250. (Ţara Românească)

CazV.1643 Varlaam, *Cazania*, ed. J. Byck, Bucureşti: Fundaţia Regală pentru Lietratură şi Artă, [1943], 1–506. (Moldova)

CB.1559–60 *Codicele popii Bratul*. Ed. Al. Gafton: http://media.lit.uaic.ro/gafton. (Sud-estul Transilvaniei sau Braşov; Gheţie – Mareş 2001: 93)

CBuc.1749 *Carte întru carea să scriu mâncările*. Ed.: *O lume într-o carte de bucate. Manuscris din epoca brâncovenească*, ed. I. Constantinescu, 1997, Bucureşti: Editura Fundaţiei Culturale Române, 101–173. (Ţara Românească; Chivu 2006)

CC[1].1567 Coresi, *Tâlcul Evangheliilor*. Ed.: Coresi, *Tâlcul evangheliilor şi molitvenic românesc*, ed. V. Drimba, Bucureşti: Editura Academiei Române, 1998, 31–187 (Transilvania, grai sudic; Gheţie – Mareş 2001: 115)

CC[2].1581 Coresi, *Evanghelie cu învăţătură*. Ed.: Diaconul Coresi, *Carte cu învăţătură (1581)*, vol. I, *Textul*, ed. S. Puşcariu, Al. Procopovici, Bucureşti: Socec, 1914. (Braşov)

CCat.1560 Coresi, *Catehism*. Ed. Al. Roman-Moraru, în I. Gheţie (coord.), *Texte româneşti din secolul al XVI-lea*. I. *Catehismul lui Coresi*; II. *Pravila lui Coresi*; III. *Fragmentul Todorescu*; IV. *Glosele Bogdan*; V. *Prefeţe şi Epiloguri*, Bucureşti: Editura Academiei Române, 1982, 101–105. (Braşov)

CCâmp.1768 *Cântece câmpeneşti cu glasuri rumâneşti*. Ed. M. Popa, Cluj-Napoca, Centrul Judeţean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiţionale, 2008. (Cluj)

CD.1698 Dimitrie Cantemir, *Divanul*. Ed.: D. Cantemir, *Opere complete*, I, *Divanul*, ed. V. Cândea, Bucureşti: Editura Academiei, 1974, 103–405. (Iaşi)

CDicţ.1691–7 Theodor Corbea, *Dictiones Latinæ cum Valachica interpretatione*. Ed. A.-M. Gherman, vol. I, Cluj-Napoca: Clusium, 2001, 1–557. (Braşov)

CH.1717–23 Dimitrie Cantemir, *Hronicul vechimei a romano moldo-vlahilor*, ed. S. Toma, Bucureşti: Minerva, 1999-2000, 1–274 (vol. I), 5–223 (vol. II). (Moldova)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

CII.~1705	Dimitrie Cantemir, *Istoria ieroglifică*. Ed.: D. Cantemir, *Opere complete*, IV, *Istoria ieroglifică*, ed. S. Toma, București: Editura Academiei, 1974, 51–289. (Moldova)
CIst.1700–50	Constantin Cantacuzino, *Istoria Țării Românești*. Ed.: *Istoria Țărâi Rumânești atribuită stolnicului Constantin Cantacuzino*, ed. O. Dragomir, București: Editura Academiei Române, 2006, 145–202. (București)
CÎ.1678	*Cheaia înțelesului*. Ed. Ioannykij Haleatovskyi, *Cheia înțelesului*, ed. R. Popescu, București: Libra, 2000, 13–194. (București)
CL.1570	Coresi, *Liturghier*. Ed. Al Mareș, București: Editura Academiei, 1969, 127–148. (Brașov)
CLM.1700–50	Miron Costin, *Letopisețul Țărâi Moldovei*. Ed.: M. Costin, *Opere*, ed. P. P. Panaitescu, București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1958, 41–201. (Moldova)
CLRV	Al. Mareș, *Crestomația limbii române vechi*, I *(1521-1639)*, București: Editura Academiei Române, 1994.
CM.1567	Coresi, *Molitvenic*. Ed.: Coresi, *Tâlcul evangheliilor și molitvenic românesc*, ed. V. Drimba, București: Editura Academiei Române, 1998, 189–211. (Transilvania; Gheție – Mareș 2001: 117)
CNM.1700–50	Miron Costin, *De neamul moldovenilor, din ce țară au ieșit strămoșii lor*. Ed.: M. Costin, *Opere*, ed. P. P. Panaitescu, București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1958, 241–274. (Moldova și Brașov)
Cosm.1693–703	*Cosmografie*. Ed.: *Povestea țărilor Asiei. Cosmografie românească veche*, ed. C. Velculescu, V. Guruianu, București: Vestala, 1997, 66–126. (Brașov)
CP.1570	Coresi, *Psaltire*. Coresi, *Psaltirea slavo-română (1577) în comparație cu psaltirile coresiene din 1570 și din 1589*, ed. S. Toma, București: Editura Academiei, 1976, 35–662. (Brașov)
CP[1].1577	Coresi, *Psaltire slavo-română*. Ed.: Coresi, *Psaltirea slavo-română (1577) în comparație cu psaltirile coresiene din 1570 și din 1589*, ed. S. Toma, București: Editura Academiei, 1976, 35–662 (Brașov)
CPr.1566	Coresi, *Apostol*. Ed. I. Bianu, *Texte de limbă din secolul XVI, IV. Lucrul apostolesc tipărit de diaconul Coresi la 1563*, București: Cultura Națională, 1930. (Brașov, Gheție – Mareș 2001: 113)
CPrav.1560–2	Coresi, *Pravila*. Ed. Gh. Chivu, în I. Gheție (coord.), *Texte românești din secolul al XVI-lea*, București: Editura Academiei Române, 1982, 218–31 (Brașov)
CPV.~1705	Theodor Corbea, *Psaltirea în versuri*. Ed. A.-M. Gherman, București: Editura Academiei Române, 2010, 143–449. (Brașov)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

Cron.1689 *Cronograf tradus din grecește de Pătrașco Danovici*, ed. G. Ștrempel, 2 vol., București: Minerva, 1998, 3–271 (vol. I); 5–380 (vol. II). (Moldova)

Cron.H.post1770 Cronica Hotinului. Ed.: *Cronici și povestiri românești versificate (sec. XVII – XVIII)*, ed. D. Simonescu, București: Editura Academiei, 1967, 106–14. (Neamț)

CS *Codex Sturdzanus*. Ed. Gh. Chivu, București: Editura Academiei Române, 1993, 237–300.
CS_{I}.1601–post1619 – *Legenda duminicii*. (Alba)
CS_{II}.1609–18 – *Pravila sfinților părinți* (*În știre să vă fie, oamenilor*). (Alba)
CS_{III}.1590–602 – *Apocalipsul apostolului Pavel*. (Nordul Hundoarei)
CS_{IV}.1590–602 – *Apocalipsul Maicii Domnului*. (Nordul Hundoarei)
CS_{V}.1590–602 – *Cugetări în ora morții*. (Nordul Hundoarei)
CS_{VI}.1590–602 – *Legenda lui Sisinie*. (Nordul Hundoarei)
CS_{VII}.1590–602 – I. *Omilia de Paști* (*Să nești re buru creștiru*). (Nordul Hundoarei)
CS_{VIII}.1601–18 – *Rugăciune de scoatere a dracului*. (Alba)
CS_{IX}.1580–91 – *Moartea lui Avram*. (Alba)
CS_{X}.1580–91 – II. *Omilia de Paști* (*Oarecire era un părinte*). (Nordul Transilvaniei)
CS_{XI}.1583–619 – *Legenda Sfintei Vineri*. (Alba)
CS_{XII}.1608 – *Întrebare creștinească*. (Alba)
CS_{XIII}.1609–18 – *Fragment liturgic*. (Alba)
CS_{XIV}.1609–18 – *Tâlcul evangheliei de la judecată* (*Zise Domnul*). (Alba)
CS_{XV}.1619 – *Frați dragi*. (Alba)

CT.1560–1 Coresi, *Tetraevanghel*. Ed.: *Tetraevanghelul tipărit de Coresi. Brașov 1560 – 1561*, comparat cu *Evangheliarul lui Radu de la Mănicești. 1574*, ed. F. Dimitrescu, București: Editura Academiei Române, 1963. (Brașov)

CTd. ~1600–40 *Codicele Todorescu*. Ed.: N. Drăganu, *Două manuscripte vechi. Codicele Todorescu și Codicele Marțian*, București-Viena-Leipzig: Socec – C. Sfetea – O. Harassowitz, 1914, 191–229. (Nordul Transilvaniei; ILRL: 83).

CV.1563–83 *Codicele Voronețean*. Ed. M. Costinescu, București: Editura Academiei, 1981, 229–400. (Moldova)

DDL.1679 Dosoftei, *Dumnezăiasca liturghie*. Ed. N. A. Ursu, Iași: Mitropolia Moldovei și Sucevei, 1980, 3–313. (Iași)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

DH	*Documente privitoare la istoria românilor*, culese de E. de Hurmuzaki, publicate sub auspiciile Ministerului Cultelor și al Instrucțiunii și ale Academiei Române, vol. XV_2, București: Socec, 1913.
DIR.A	*Documente privind istoria României*, veacul XVII, A. Moldova, București: Editura Academiei, 1956: IV (1616–20); 1957: V (1621–5).
DIR.B	*Documente privind istoria României*, veacul XVII, B. Țara Românească, București: Editura Academiei, 1951: I (1601–1610); II (1611–1615); 1954: IV (1621–5).
DIS.1679–99	*Disputa lui Isus cu Satana*. Ed. L. Agache, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2001 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 5), 243–250. (Bihor; Dima 2009: 20)
DÎ	*Documente și însemnări românești din secolul al XVI-lea*, text stabilit și indice de Gh. Chivu, M. Georgescu, M. Ioniță, Al. Mareș, A. Roman-Moraru, București: Editura Academiei Române, 1979.
Doc.Athos[1]	P. Zahariuc (ed.), *De la Iași la Muntele Athos. Studii și documente de istorie a Bisericii*, Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza", 2008, 44–52, 72–3, 92–6, 105–18, 218–9.
Doc.Athos[2]	P. Zahariuc, F. Marinescu (ed.), *Documente românești din arhiva Mănăstirii Xenofon de la Muntele Athos*, Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza", 2010, 51–103.
DP.1680	Dosoftei, *Psaltirea de-nțăles*, Iași, 1680, ed. M. Cobzaru, Iași: Demiurg, 2007, 275–704. (Iași)
DPar.1683	Dosoftei, *Parimiile preste an*, Iași, 1683, ed. M. Ungureanu, Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza", 2012, 95–356. (Iași)
DPV.1673	Dosoftei, *Psaltirea în versuri*. Ed.: Dosoftei, *Opere*, 1, *Versuri*, ed. N. A. Ursu, Iași: Mitropolia Moldovei și a Sucevei, 1974, 3–1065. (Uniev, Ucraina)
DRH.A	*Documenta Romaniae Historica. A. Moldova*, București: Editura Academiei Române, 1969: XIX (1626–1628); 1996: XXIII (1635–1636); 2006: XXVIII (1645–1646).
DRH.B	*Documenta Romaniae Historica. B. Țara Românească*, București: Editura Academiei Române, 1965: XXI (1626); 1969: XXIII (1630–2); 1974: XXIV (1633–4); 1998: XXX (1645); 2003: XXXI (1646); XXXV (1650); 2006: XXXVII (1652); 2009: XXXVIII (1653).
DVL.~1650	*Dictionarium Valachico-Latinum. Primul dicționar al limbii române*. Ed. Gh. Chivu, București: Editura Academiei Române, 71–133. (Banat)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

DVS.1682–6	Dosoftei, *Viața și petreacerea svinților*. (Iași)
DVT.1679–99	C.-I. Dima, *O traducere inedită a Vechiului Testament din secolul al XVI-lea*, București: Editura Universității din București, 2009, 110–217. (Bihor)
EG.1757	Dimitrie Eustatievici Brașoveanul, *Gramatica rumânească (1757). Prima gramatică a limbii române*. Ed. N.A. Ursu, București: Editura Științifică, 1969, 1–147. (Brașov)
Ev.1642	*Evanghelie învățătoare*. Ed. A.-M. Gherman, București: Editura Academiei Române, 2011, 153–480. (Mănăstirea Govora)
FD.1592–604	*Floarea darurilor*. Ed. A. Roman Moraru, București: Minerva, 1996 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 1), 119–182. (Mănăstirea Putna)
Fiz.1693	*Fiziologul*. Ed. V. Guruianu, București: Minerva, 1997 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 2), 93–98. (Brașov)
FN.1693–704	*Foletul Novel. Calendarul lui Constantin Vodă Brâncoveanu (1693–1704)*, ed. E. Vârtosu, București: Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1942, 4–194. (Țara Românească)
FT.1571–5	*Fragmentul Todorescu (Carte de cântece)*. Ed. I. Gheție, în I. Gheție (coord.), *Texte românești din secolul al XVI-lea*, București: Editura Academiei Române, 1982, 336–343. (Cluj; Gheție – Mareș 2001: 95)
GB.XVI-XVII	*Glosele Bogdan*. Ed. M. Georgescu, în I. Gheție (coord.), *Texte românești din secolul al XVI-lea*, București: Editura Academiei Române, 1982, 422–438. (Nordul Moldovei)
GCond.1762	*Literatura românească de ceremonial. Condica lui Gheorgachi, 1762*, ed. D. Simonescu, București: Fundația Regele Carol I, 1939, 262–312. (Iași)
GIst.~1750	Radu Greceanu, *Începătura istoriii vieții luminatului și preascreștinului Domnului Țării Rumânești*. Ed.: *Cronicari munteni*, vol. II, ed. M. Gregorian, București: Editura pentru Literatură, 1961, 5–272. (Țara Românească)
ICB.~1750	*Istoria lui Costandin-Vodă Brâncoveanul*. Ed.: *Cronici și povestiri românești versificate (sec. XVII - XVIII)*, ed. D. Simonescu, 60–66. (Țara Românească)
ICP.~1700	Ioan Cantacuzino, *Patru apologii pentru religia creștină și Patru orații, traduse în limba română la mijlocul secolului al XVII-lea de Nicolae Spătarul (Milescu)*, ed. E. Dima, Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza", 2010, 3–127. (Moldova)
IS	N. Iorga, *Scrisori de boieri. Scrisori de domni*, ediția a II-a, Vălenii-de-Munte: Datina românească, 1925, 49–110, 131–41, 254–311.
ISN	N. Iorga, *Scrisori de negustori*, Vălenii de Munte, 1925.

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

ITM	*Însemnări pe de pe manuscrise și cărți vechi din Țara Moldovei*, ed. I. Caproșu și E. Chiaburu, Iași: Demiurg, 2008, vol. I (1429–1750), 130–582; vol. II (1751–1795), 5–325.
ÎPI.1673–705	*Învățătură despre vreamea de apoi a proorocului Isaia.* Ed. Al. Mareș, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2003 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română,* 8), 214–219. (Bihor)
LC.~1650	*Lemnul crucii*. Ed. E. Timotin, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2001 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 5), 193–199. (Sud-vestul Transilvaniei)
LCLV. 1759-65	*Lexicon compendiarium Latino-Valachicum*. Ed. G. Maior, *Institutiones lingvae Valahicae, Lexicon compendiarium Latino-Valachicum*, ed. A.-M. Gherman, 2 vol., Alba Iulia: Biblioteca Universitatis Apulensis, 2001. (Nord-vestul Transilvaniei)
LD	*Legenda duminicii*. Ed. E. Timotin, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2005 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 10). LD_{I}.1601–post19 – ms. 447 = *Codex Sturdzanus*, 313–319. LD_{II}.~1630 – ms. 5032 = *Manuscrisul de la Ieud*, 320–328. (Maramureș) LD_{III}.1630–50 – ms. 4746 BCU Cluj, 329–340. (Sălaj; Mareș 2003: 151) LD_{IV}.1659–81 – ms. 26 Șcheii Brașovului, 341–352. (Brașov) LD_{Va}.1678 – ms. 5910, 353–363. (Bihor) LD_{Vb}.1680–92 – ms. 4182, 364–369. (Bihor) LD_{VI}.1732 – ms. 701, 370–377. (Bihor) LD_{VIII}.1725–50 – ms. 1317, 389–391. (Râmnic)
Mărg.1691	*Mărgăritare*. Ioan Gură de Aur, *Mărgăritare*, ed. R. Popescu, București: Libra, 2001, 11–493. (București)
MC.1620	M. Moxa, *Cronograf*. Ed.: Mihail Moxa, *Cronica universală*, ed. G. Mihăilă, București: Minerva, 1989, 95–223. (Cozia)
MI.~1630	*Manuscrisul de la Ieud*. Ed. M. Teodorescu, I. Gheție, București: Editura Academiei, 1977, 153–170. (Nordul Transilvaniei, Maramureș)
Mol.1689	*Molităvnic*. Ed. A. Dumitran, A.-M. Gherman, A. Vanca, Alba Iulia: Reîntregirea, 2009, 163–1075. (Alba Iulia)
NCL	Nicolae Costin, *Letopisețul Țării Moldovei*. Ed. Nicolae Costin, *Opere* I, ed. C. A. Stoide, I. Lăzărescu, Iași: Junimea, 1976. (Moldova) NCL_{I}.~1750, 3–287 NCL_{II}.1715, 287–348 (Crăciun – Ilieș 1963: 83, 99, 106)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

NÎnv.~1700	*Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie*. Ed. F. Moisil, D. Zamfirescu, București: Minerva, 1971, 125–352. (București)
NL.~1750–66	Ion Neculce, *Letopiseţul*. Ed.: Ion Neculce, *Letopiseţul Ţării Moldovei și O samă de cuvinte*, ed. I. Iordan, București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă, ed. a II-a, 1959, 31–388. (Moldova și Ţara Românească)
NT.1648	*Noul Testament*. Ed. Alba Iulia: Reîntregirea, 1998. (Alba Iulia)
PB.1651	*Psaltirea de la Bălgrad*. Ed. Alba Iulia: Reîntregirea, 2001 (Alba Iulia)
PE	*Prefețe și epiloguri din secolul al XVI-lea*. Ed. E. Buză, F. Zgraon, în I. Gheție (coord.), *Texte românești din secolul al XVI-lea*, București: Editura Academiei Române, 1982, 555–571.
PH.1500–10	*Psaltirea Hurmuzaki*. Ed. I. Gheţie și M. Teodorescu, București: Editura Academiei Române, 2005. (Moldova)
PI.~1650	*Palia istorică*. Ed. A. Roman Moraru, M. Moraru, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2001, 101–243 (*Cele mai vechi cărţi populare în literatura română*, 4). (Sud-vestul Transilvaniei)
PIst.~1780	Radu Popescu, *Istoriile domnilor Ţării Românești*. Ed.: *Cronicari munteni*, I, ed. M. Gregorian, 225–577. (Ţara Românească)
PO.1582	*Palia de la Orăștie*. Ed. V. Pamfil, București: Editura Academiei, 1968. (Banat-Hunedoara, Gheție – Mareș 2001: 99)
Prav.1581	*Pravila ritorului Lucaci*. Ed. I. Rizescu, București: Editura Academiei, 1971, 161–183. (Mănăstirea Putna)
Prav.1610	*Pravilă*, copiată de popa Toader din Râpa de Jos. Ed.: Al. Rosetti, *Mélanges de linguistique et de philologie,* Copenhague-Bucharest, Einar Munksgaard-Institutul de Linguistică, 1947, 553. (Bistrița)
Prav.1646	*Carte românească de învăţătură*. Ed.: *Carte românească de învăţătură. 1646*, ed. Colectivul pentru vechiul drept românesc condus de acad. A. Rădulescu, București: Editura Academiei, 1961, 33–106 (*Adunarea izvoarelor vechiului drept românesc scris*, 6). (Iași)
Prav.1652	*Îndreptarea legii*. Ed.: *Îndreptarea legii. 1652*, ed. Colectivul pentru vechiul drept românesc condus de acad. A. Rădulescu, București: Editura Academiei, 1962 (*Adunarea izvoarelor vechiului drept românesc scris*, 7), 33–631. (Târgoviște)
Prav.1780	*Pravilniceasca condică*. Ed.: *Pravilniceasca condică. 1780*, ed. Colectivul pentru vechiul drept românesc condus de acad. A. Rădulescu, București: Editura Academiei, 1957 (*Adunarea izvoarelor vechiului drept românesc scris*, 2), 36–156. (București)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

PS.1573–8 *Psaltirea Scheiană*. Ed.: *Psaltirea Scheiană comparată cu celelalte psaltiri din secolele al XVI-lea și al XVII-lea*, ed. I.-A. Candrea, București: Socec, 1916; *Psaltirea Scheiană*, ed. I. Bianu, București: Carol Göbl, 1889. (Moldova; Gheție – Mareș 2001: 51)

PV.1551–8 *Psaltire*. C. Găluşcă, *Slavisch-Rumänisches Psalterbruchstück*, Halle: Max Niemeyer, 1913. (Moldova, Gheție – Mareș 2001: 51)

SA.1683 Ioan Zoba din Vinţ, *Sicriul de aur*. Ed. A. Goţia, București: Minerva, 1984, 5–179. (Sebeș)

SB Al. Rosetti, *Scrisori românești din arhivele Bistriței (1592–1638)*, București: Casa Școalelor, 1944, 34–75.

Sind.1703 *Sindipa*. Ed. M. Georgescu, București: Minerva, 1996 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 1), 249–315. (Brașov)

SVI.~1670 *Varlaam și Ioasaf*. Ed.: M. Stanciu Istrate, *Reflexe ale medievalității europene în cultura română veche: **Varlaam și Ioasaf** în cea mai veche versiune a traducerii lui Udriște Năsturel*, București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2013, 82–325 (Țara Românească)

ȘT.1644 *Șeapte taine a besearecii, Iași, 1644*. Ed. I. Mazilu, Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2012, 173–259. (Iași)

TD E. Timotin, *Decântecele manuscrise românești (secolele al XVII-lea – al XIX-lea)*, București: Editura Academiei Române, 2010.
TD_{I}.1601–18 – ms. 447 (= *Codex Sturdzanus*), 237. (Alba)
TD_{II}.ante1700 – ms. 2267, 238. (Sălaj)
TD_{III}.ante1700 – ms. 5910, 239. (Bihor)
TD_{IV}.1720 – ms. 3137, 240. (Nordul Dacoromaniei)
TD_{V}.~1754 – ms. 34, 241. (Bihor)
TD_{VI}.1757 – ms. 5911, 242–3. (Arad)
TD_{VII}.~1750 – ms. 4254, 244. (Transilvania)
TD_{VIII}.1733–83 – ms. 10, 245–246. (Transilvania)
TD_{XI}.post1600 – ms. 418, 249. (Nordul Dacoromaniei)
TD_{XII}.1750–800 – ms. 1507, 250. (Țara Românească)
TD_{XIII}.1750–800 – ms. 1320, 251. (Țara Românească)
TD_{XIV}.1777 – ms. 2183, 252. (Oltenia)
TD_{XXIV}.1601–18 – ms. 447 (= *Codex Sturdzanus*), 262. (Alba)
TD_{XXV}.1750–800 – ms. 1507, 263. (Țara Românească)
TD_{XXXV}.1676 – ms. 5318, 276. (Nordul Dacoromaniei)
TD_{XXXVI}.1750–800 – ms. 1320, 277. (Țara Românească)
$TD_{XXXVIII}$.1779 – ms. 1739, 279. (Țara Românească)
TD_{XXXIX}.1777–84 – ms. 4104, 280. (Tighina)
TD_{XLVIII}.1777 – ms. 2183, 289. (Oltenia)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

TD_{L}.1750–800 – ms. 1320, 291. (Țara Românească)
TD_{LIII}.~1754 – ms. 34, 294–295. (Bihor)
TD_{LIV}.1779 – ms. 1739, 296. (Țara Românească)
TD_{LXI}.1779 – ms. 1739, 303. (Țara Românească)
TD_{LXIII}.~1754 – ms. 34, 305. (Bihor)
TD_{LXXV}.1779 – ms. 1739, 317. (Țara Românească)
TD_{LXXVII}.1779 – ms. 1739, 319. (Țara Românească)
TD_{LXXXI}.1777 – ms. 2183, 323. (Oltenia)
TD_{LXXXIV}.1777–84 – ms. 4104, 326. (Tighina)
TD_{XCVIII}.1750–800 – ms. 1507, 345. (Țara Românească)

TS.1551–3 *Evangheliar*. Ed.: *Evangheliarul slavo-român de la Sibiu. 1551–1553* (Sibiu), Studiu introductiv filologic de E. Petrovici, studiu introductiv istoric de L. Demény, București: Editura Academiei, 1971, 121–354 (facsimile). (Sibiu)

ULM.~1725 Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*. Ed. P. P. Panaitescu, București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1955, 57–210. (Țara Românească, original din Moldova)

VE.1703 *Viața lui Esop*. Ed. V. Barbu, București: Minerva, 1999, 175–208. (Brașov)

VL.post1613 Sfântul Ierarh Varlaam, Mitropolitul Moldovei, *Leastvița sau Scara raiului de Ioan Scărarul*, ed. O. Panaite, Iași: Trinitas, 2007, 47–347. (Moldova)

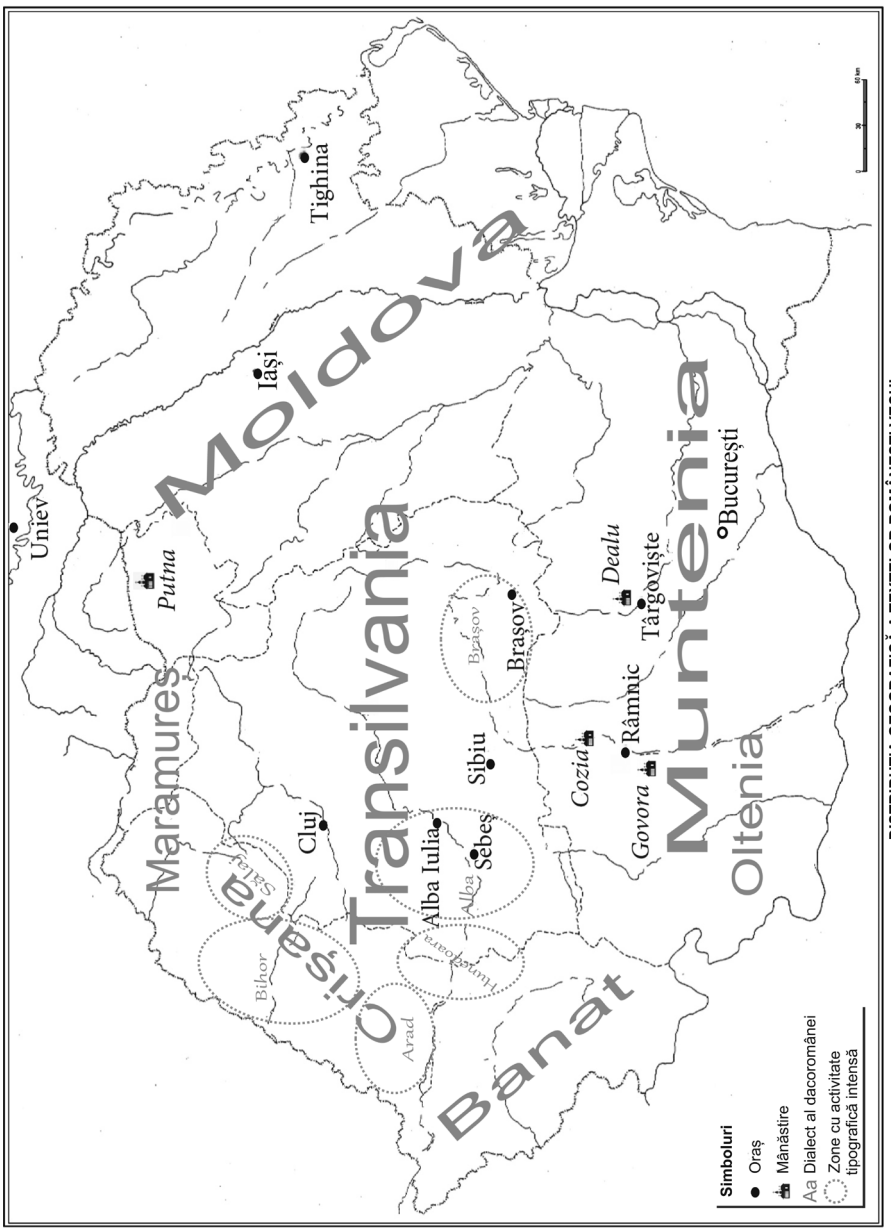
VM *Cele douăsprezece vise în tâlcuirea lui Mamer*. Ed. Al. Mareș, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2003 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 8).
VM_{I}.~1750 – ms. 5054, 193–199. (Muntenia)
VM_{II}.1643–54 – ms. 6, 200–208. (Maramureș)
VM_{III}.1625–700 – ms. sl. 75, 209–213. (Banat sau sud-vestul Hunedoarei)

VN.1630–50 *Viața Sfântului Vasile cel Nou și Vămile văzduhului*. Ed. M. Stanciu-Istrate, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2004, 149–261 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 9). (Sud-estul Transilvaniei)

VRC.1645 Varlaam, *Răspunsul împotriva catihismusului calvinesc*. Ed.: Varlaam, *Opere*, *Răspunsul împotriva catihismusului calvinesc*, ed. M. Teodorescu, București: Minerva, 1984, 143–230. (Mănăstirea Dealu)

VS.post1700 *Vedenia Sofianei*. Ed. A. Timotin, E. Timotin, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2001 (*Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 6), 133–149. (Râmnic)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)

DISTRIBUȚIA GEOGRAFICĂ A TEXTELOR ROMÂNEȘTI VECHI
(hartă bazată pe *Atlasul lingvistic român. Sinteză*)

BDD-B844-03 © 2019 Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 21:03:19 UTC)